

CE MI-A DĂRUIT LENIN

Înscris pe frontispiciul lumii noi, socialiste, numele lui Lenin va fi viu tot atîta timp cît oamenii își vor însemna evenimentele istoriei : veșnic.

Acum, cînd omenirea sărbătorește cea de a 90-a aniversare a nașterii sale și cînd mă-ntreb : ce am primit de la el, ce m-a învățat el — mi-e greu să răspund în cîteva rînduri.

Fac parte din acea familie de actori care au obținut uneori cu ușurință succese aparente, de suprafață, dar care au fost nevoiți să hoinărească, dezrădăcinați, într-o societate dispusă să zvîrle și măscăricilor cîte un bănuț, cerîndu-le în schimb lacrimi și surîs, nervi, inimă, sînge. Cînd ne ștergeam pe atunci fețele nădușite de tichia de bufon, cînd ne spălam de vopsea, ni se părea că știam de toate, doar un singur lucru nu : de ce și pentru cine jucam ?

A venit apoi nebunia pustiitoare a fascismului. Sînge și moarte, lovituri cu patul puștii și vîna de bou, biciul și sîrma ghimpată. Apoi, cînd, încă bîjbîind din pricina luminii izbucnite parcă dintr-o dată, cînd încă gîrboviți de umilințe și de chinuri amare, a venit timpul să devenim iarăși oameni, am început să știm, să înțelegem că cel mai înalt imperativ al omului era de a învinge pustiirea și moartea. Să trăiești !

Conduși de Partidul Muncitoresc Român am început să construim în locul ruinelor viață nouă ; copiii au crescut bărbați, comedianții, iată-i oameni. Cînd, în anii de pace, am căutat în cărți puterea de a uita lacrimile, Lenin ne-a venit în ajutor. De la el am învățat, printre multe altele, să urmăim cu curaj cuvîntul înțelept al rațiunii și al dragostei. Îi studiem opera, chipul moral și viața plină de sacrificii, fără de care nici pana, nici dalta, nici penelul, nici cuvîntul înaripat n-ar fi înțeles că talentul, intențiile bune, credința și hotărîrea fermă nu pot fi puse decît în slujba unei cauze mărețe. Lui Lenin îi mulțumim că am găsit calea dreaptă, frumoasă : adevărul ; acea conștiință că munca noastră, rezultatele noastre, succesele noastre sînt importante numai dacă vom întări lupta pe care o duce clasa muncitoare pentru libertatea oamenilor, a popoarelor, a continentelor, a lumii întregi. Ne gîndim că el, care știa mai bine ca oricine să asculte frămîntarea tainică a sufletelor, i-a spus lui Gorki, în timp ce mîngîia un copil : „Da, ei vor trăi mai bine decît noi ; ei nu vor mai trece prin atîtea prin cîte am trecut noi. Viața lor nu va mai fi atît de cumplită“.

În anii aceia a trebuit să facem totul pentru ca mîrșăvia, crimele să nu se mai repete. Am învățat că, de acum înainte, actorii trebuie să apară *altfel* pe orice scenă. Că trebuie să dăruim — nu cu zgîrcenie, ci din plin — frumosul acelor proaspeți spectatori care stau acum în vechile și noile săli de teatru.

La cea de a 90-a aniversare a nașterii lui Lenin, noi actorii Republicii Populare Romîne ne gîndim de aceea, printre atîtea altele, și la faptul că azi ne înclinăm în fața unui public care a devenit, într-adevăr, vrednic de onoare : prin munca lui, prin idealurile sale, prin lumea pe care o făurește. Căci, acolo, în întunericul sălii, publicul spectator dorește același lucru pe care-l doresc și actorii scâlțați în conul de raze al reflectoarelor : mințile să fie luminate întru Lenin, iar urarea poetului să se adeverească :

*Ca pe-ntinsul pămînt udat de-atîta sînge,
Măreț să se-nalțe frumoasa libertate.*

